

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskekerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hírlapárak:

Egész évre ----- 12 ft.

Félévre ----- 6 "

Negyedévre ----- 3 "

Egy óra ----- 1 "

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppok kivételével.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 171. szám.

Hétfő, július 27.

Herkules a keresztuton.

Nagybecskerek, július 27.

(F) Az ellenzéki pártokat az új választások közeledésének réme annyira megijesztette, hogy a korteskedéseket az egész országban szerteszéjjel megindították, pedig tulajdonképpen még majdnem nyolcz hónap van hátra a mostani országgyűlés életéből, és eddigelé semmi olyan körülmény föl nem merült, amely a korábbi feloszlást indokolná.

Az ellenzéki pártok közül eddigelé csak a nemzeti párt az, amely a korteskedést meg nem indította, azonban amint hirlik, akcióját ez is legközelebb megkezdi. De vajjon milyen jelszót ír a nemzeti párt vezére zászlójára, miután egyiket a másik után eldobta magától? Előbb az egyházpolitikai liberalizmust s azután az új állami közigazgatás reform gondolatát ejtette el. Ennek a következménye, hogy ma senki a világon meg nem tudja mondani, miben különbözik gróf Apponyi Albert a klerikálisoktól, vagy miben egyezik meg az ő politikai hitvallása a liberalizmusával. Bizonytalan lépésekkel támolyog a két ellentétes álláspont határvonala, s épp azért hol az egyiknek, hol a másiknak területébe téved bele. S ilyenkor rémülve tapasztalta, hogy ingadozásai következtetésnek látszottak, s hogy valahányszor az egyik dominiumba tévedt, a másik tábor hitszegéssel vádolta. Innen van, hogy a klerikálisok s a szabadelvűek is hol bárátnak, hol ellenségnek nézik, pedig valójában egyiküknek sem barátja, s egyiküknek sem ellensége.

De az az ó átk, hogy az egymással szemben álló két nagy elv között ő a maga egyéniségét külön fajsúlylyal akarja fölruházni. Egyaránt fél a klerikalizmus és a szabadelvűség felszívó képességétől s nem akarná magát abszorbeáltatni sem az egyik, sem a másik elvtől, mert bizik a saját politikai egyéni különállásának jogosultságában. Pedig a két ellentétes álláspont között közepet vagy közvetítő pont nincs, ami közéjük kerül, azt ez a két malomkő-óriás kéréletlenül megőrli, kü-

lönösen pedig az olyan csekélységet, aminők az u. n. nemzeti aspirációk.

Mert hogy ezek csekélységek, annak a nemzet és a korona egyaránt határozott jelét adta, amennyiben a nemzet zöme vagy beéri a 67-iki közjogi alappal, vagy pedig annak elvi ellensége, de nem fogadta el a fejlesztési tant; a koronát pedig Apponyinak épp oly kevéssé sikerült álláspontja helyességéről meggyőzni.

Nem marad tehát egyéb hátra, mint az u. n. nemzeti aspirációkól való lemondás és a vele leginkább rokon szabadelvű pártba való beolvadás. A szabadelvű párt, minthogy elvi alapon áll, befogad a maga soraiba mindenkit, aki vele közös eszméket vall s a nemzet kormányzatában előbb vagy utóbb bizonyára részt enged mindenkinek, aki szellemi és erkölcsi képességénél fogva erre igényt tarthat.

Ha azonban a nemzeti párt vezére ezt a helyes utválasztást a következetesség látszatának fölállozza, akkor vagy önként félre kell állania, vagy még ennél is rosszabb sors vár rá. Az a sors tudniillik, amely közjogi politikájának reménytelenségéből fog szükségképpen következni.

Minthogy a 67-es alapról letérnie nem lehet s a nemzeti követelésekkel előhozakodnia sem lehet, csak azzal indokolhatná a szabadelvű párttól való különállását, hogy egyházpolitikai tétovázásával szakítva egyenesen és nyíltan a klerikális irány lejtőjére lépne, amelyről visszatérni nem lehet többé, csak lebukni.

Kiváncsisággal várjuk, hogy a nemzeti párt Herkulése a keresztuton eltalálja-e a helyes irányt?

A kiegyezési tárgyalásokra vonatkozólag kitűnő bécsi értesülések alapján módunkban van jelenteni, hogy osztrák kormánykörökben nem ragaszkodnak mereven a gazdasági kiegyezés és a kvóta kérdésében a junktimhoz. Vonakodva bár, de mégis helyt adnak annak a jobb meggyőződésnek, hogy nincs ugyan semmi kényszerítő körülmény, melynél fogva a két kérdést egymástól okvetlen el kellene különíteni, de másrészt a két ügyet egymástól függetlenül is lehet tárgyalni és hogy a két szerződés föl gazdasági viszonyát nem lehet egy kérdéstől függővé tenni, melynek megoldása nincs a két kormány kezében és

amelyre nézve a törvény oly más módon intézkedik, hogy a kvóta megállapítása ideiglenesen még el is esik a két parlament hatásköre alól. A junktim elestével eszik minden további kombináció is a kiegyezési törvényeknek a mostani parlament által leendő elintézése tárgyában, melyek hivatva lesznek a két állam gazdasági viszonyait további tiz évre rendezni anélkül, hogy a kvotakérdésre vonatkozólag egymás hájába kellene esni a két államnak.

HIREK.

Tájékoztató.

Aug. 3. községi jegyzők kongresszusa.

Aug. 5. A szegedi emlékszóbor leleplezése.

Augusztus 17. Közig. bizottság ülése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Személyi hir. Báró Feilitzsch Berthold megyei főjegyző ma reggel családjával hosszabb tartózkodásra Erdélybe utazott.

— Nagybecskerek—Temesvár. A Nagybecskerekéről Temesvárra utazó közönségnek figyelmét ismételve felhívjuk azon körülményre, hogy ezen ut a torontái helyi érdekű vasutak vonalain Zsombolyán át sokkal olcsóbb, mint Nagyikindán át. Mert míg Zsombolyán át az I. osztályu jegy Zsombolyáig 3 frt, Zsombolyától Temesvárig 1 frt 20 kr, összesen tehát 4 frt 20 kr; a II. osztályon Zsombolyáig 2 frt 40 kr, Zsombolyától Temesvárig 80 kr, összesen 3 frt 20 kr; a III. osztályon Zsombolyáig 1 frt 50 kr, Zsombolyától Temesvárig 50 kr, összesen 2 frt; addig Nagyikindáig az I. osztály 3 frt 75 kr, Nagyikindától Temesvárig 2 frt 40 kr, összesen 6 frt 15 kr; a II. osztályon Nagyikindáig 2 frt 50 kr, Nagyikindától Temesvárig 1 frt 60 kr, összesen 4 frt 10 kr; a III. osztályon Nagyikindáig 1 frt 50 kr, Nagyikindától Temesvárig 1 frt, összesen 2 frt 50 kr; ugy hogy az oda- és visszautazás az I. osztályon 3 frt 90 krral, a II. osztályon 1 frt 80 krral és a III. osztályon 1 frttal olcsóbb Zsombolyán át, mint Nagyikindán át. — Még nagyobb a különbség, ha a m. kir. államvasutak vonalain gyorsvonattal történik a továbbutazás, mert így Zsombolyán át oda és vissza az I. osztályon 4 frt 50 krral, a II. osztályon 2 frt 10 krral olcsóbb az utazás. Az utazási idő alig egy órával több a torontái helyi érdekű vasutak

A „TORONTÁI” TÁRCZAJA.

A czicza mosakodik.

Irta: Christélyi Béla.

Jaj, menjünk innen, a czicza mosakodik; bizony isten alighanem baj lesz a dolog vége. Fussunk!

Mikor már elég port nyeltem a dohos szagu hivatalos akták buváriáa között, lecsaptam a tollat s a komor, méltóságos színezetű irodából kikiváncsoltam a friss levegőre. Kiérve az utcára, hol az emberek ugy nyúzsogtek körülem, mint a rajzó méhek, éppen az ellenkezőjét értem el annak, mit sétám céljául kitűztem: kiszellőződni s kiverni fejből a iroda kísérteteit, a töménytelen sok számot s a kacskaringós paragrafusokat, melyek ördögtánczot jártak a fejemben.

Mondom, éppen czéлом ellenkezőjét tapasztaltam. Szikrázó szemeim előtt minden embert, a kivel találkoztam, egy-egy számnak láttam s a hórihorgások, kik botjukra támaszkodva, görnyedten vitték tova testüket, mintha igazi paragrafusok volnának. Nini, itt jön egy kettes szám egy négyessel s ezek találkoznak egy hetessel. Azonnal számolni kezdtem a fejemben: kétezer négy az nyolcz, pedig itt csak hetes jött ki s a mint gondolkodni kezdtem a fura levezetésen, szembejött egy kérdőjel czammogva és hányko-

lódva, mintha kérdezné: csakugyan hogy is lehet ez?

Eh, nem jó ezen sokat okoskodni; gyerünk tovább, gyerünk ki a szabad, a végtelen természet éltető levegőjére; ott a madárdal hallgatásában s az erdő lágy zugáiban kipihenem magam. Mentem, mentem gondolkodva, mikor észrevettem, hogy épen a legjobb uton haladok; egyenesen arra, hová szívem ösztökéli a lábaimat, egyenesen oda, hol az én aranyos kis babám lakik.

Noshát gyerünk, nem bánom; már csak egy órai gyaloglás az egész. De mit lüktetsz oly erősen szívem, hisz megértettem hangodat s követem tanácsodat; oda megyünk s ott pihenünk ki magunkat a bársonypuha keblen, az édesen ölelő karokban s a piros ajkak búbajos mézének szivásában.

Megyünk már!

Meggyorsítottam lépteimet s az ut — da czára, hogy rohamosan fogyott mögöttem — végtelen hosszúnak látszott. Végre megláttam a falu tornyát, azt a zsindelefedeles, kedves tor nyocskát, melynek görbe keresztjét oly sokszor néztük már az én egyetlenemmel s mely alatt oly sokszor megbámultuk azt az alakatlan és üres ablakot, mely épen az ő házuk felé nyílik, vajjon mikor száll ki belőle az a kétféjű és hatfülvű buhumadár, melyről a falu gyermekzei oly rémeéges meséket tudnak elmondani s a mely fura bagolyra még a 104 éves vörös Gyuró is jól emlékszik s azt mondja, hogy akkor látták

először, mikor a kutyafejű csorda pusztította a falut.

Ott voltam már a kedves kis sárga ház előtt, melynek kidomborodó vasrácsai oly méltóságot kölcsönöztek neki, hogy velük és csavarodó cseh kéményeivel méltán kiérdemelte a „vén kastély“ elnevezést. Felnéztem, nem látom-e az ablakban angyalkámat, mert hátha vár reám; hiszen a mesékben is ugy olvastam, hogy a szép hamupipőke mindig várta az ő királyfiát.

Nem volt ott, ugy annál jobban rohantam az udvarba. A lugaaban ültek mindnyájan s én jól láttam, hogy a mint lánykám megpillantott, édes meglepetésében elem akart futni; hanem azután meggondolta magát s mikor már mind felálltak üdvözlésemre, ő akkor is ülve maradt a himzésével. No jól van, kisbaba, tudom mi a czéled; majd megyek hozzád én, meghunyászkodva, egy mosolyért esedezve s lábaidhoz lerakva szerelmem hódolatát.

Ebben a pillanatban a kis czicza a lugaas előtt felemelte első lábacskaáját s ügyetlenül ostobán kezdett mosakodni. Az én lánykám vette észre legelőbb, s felugorva, a lakásba szaladt.

— Jaj menjünk innen, a kis czicza mosakodik. Baj lesz!

Megértettem, tudtam mit akar; utána mentem. A szobában már mosolyogva várt reám s édes esőkkel, édes öleléssel kárpótolta előbbi hidegségét. Boldog voltam.

— Te édes!

vonalan, kiemelendő azonban, hogy ezen utóbbi vasuton a legkényelmesebb kocsik állanak a t. utazó közönség rendelkezésére.

— **A Torontáli helyi érdekű vasutak** vállalati betegségyező pénztárának alapszabályait a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1896. évi 41.084. szám alatt az 1891. évi XIV. t.-cz. alapján, jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **Jubiláló takarékpénztár.** Franzfeld községe 10 évvel ezelőtt maga mint erkölcsi testület felállított egy takarékpénztárt, a mely most töltötte be működésének tizedik évét. Ennek öröme, de különösen Ruppenthal Adám községi jegyznek tiszteletére, a ki a takarékpénztár buzgó megalapítója volt, — az igazgatóság és községi és előjáróság f. hó 24-én a kaszinó vendéglőjében egy minden ízében jól sikerült bankettet rendezett. Az első tósztot lelkes éljenzések között Bohus Károly lelkész mondta, a ki Ruppenthal jegyzőt élte, a mit a felköszöntött jegyző meghatottan köszönt meg. A társaság kedélyes és vig hangulatban hajnalig maradt együtt.

— **Zsivió Néppárt!** Nagykikindáról írják: A néppárti maszlagot: „Mit akar a néppárt?” „Zsivió Néppárt!” című fordításban Nagy-Kikindán a szerb polgárok között is terjesztik. A rendőrség erősen nyomoz a terjesztők után, mindez ideig azonban nem sikerült a népbutító hadat áldástalan munkájában megcsipni.

— **Alsó Tátrafüreden** eddig 1144 a fűrdővendégek száma. A lapuk számára beküldött vendégek névsorában olvassuk dr. Dellimarios Lajos alispán nevének is.

— **Felmentett szerkesztő.** Nemrég ismerítettük volt Feymann Gyula pancaovai ügyvéd és a „Határőr” szerkesztőjének nyilvános rágalmazási és a sajtópörét. Említettük, hogy a sajtópörben a fehértemplomi delegált törvényszék elítélte és nyilvános rágalmazási pörben két tanu meg nem jelenése miatt a végtárgyalást elnapolta. E perben a napokban tartották meg a végítárgyalást. A kihallgatás, vád és védbeszédek meghallgatása után a törvényszék Feymann-t a nyilvános rágalmazás vétsége alól felmentette.

— **Elmaradt uszóverseny.** A torontáimegyei athienkai klub uszóversenye, mint értesülünk, a versenyzők hiánya miatt elmarad.

— **Halálozás.** Mattavofszky Felix, városi hivatalnok, mint őszinte részvétellel értesülünk, életének 44 ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A város ügybuzgó, szorgalmas embert vesztett benne. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett. A városi tisztviselők Krsztios polgármester vezetése alatt testületileg jelentek meg.

— **Az 1000 forint románca.** A napokban Tötössy Vilma nemet-csanádi postamesternek egy N.-Köveseren feladott és Telbisz Lajos nemet-csanádi lakos címére érkezett 1000 frtot tartalmazó pénzes-levelet tévedésből a többi községes levelekkel kiosztotta és az 1000 frtos pénzeslevelet így valaki mindenestől elemelte; Hadty Károly főszolgabíró a csendőrökkel a nyomozást rögtön megindította, de a tettes valószínűleg megijedt a vizsgálatról, mert a pénzeslevelet a levelezékrénybe dobta, hol azt sértetlenül feltalálták. A tettes mindedig ismeretlen.

— Te kedves!

Majd megfultunk a csóközönben s én elfelejtettem a világnak minden számát s kiszállt fejemből a törvények összes paragrafusa. Üdvözlőt voltam s valóban életem. Hanem egyszerre kezemet eltoltva, haragos arcot vágott.

— Igaz, most jön eszembe, hogy én magára haragszom.

Elnevettem magam.

— Korán! Es nagyon haragszol, kisbaba? — Ne nevesse; persze hogy nagyon. Miért nem irt már három nap óta, mi?

Megint nevetnem kellett.

— Tehát ez a baj? Hiszen látod, hogy magam jöttem.

— Ez nem mentség. Irni kell, ha nem jössz s irni kell, ha . . .

Várva vártam a gondolat kibontakozását s mikor látta, hogy semmikép sem akarok komoly lenni a nagy bajára, elszontyolodott s ott hagyott.

— Menjen, most még jobban haragszom Bennem is felkavarodott a vér, ily bolondságot ennyi durázsolás; jól van, ha te úgy, én is úgy. Az ablakmélyedésbe ültem s kinéztem az üres utcára, mikor a kis cicza hozzám jött s buksi fejét a lábamhoz dörzsölte, azután do rombolni kezdett. Nem türtem meg; legyünk bosszuállók.

— Sittsz; nem takarodsz innen?

Hanem pörül jártam; erre felszisszent a kisbaba is.

— A ciczámat ne bántsa, tudja?

Felelni akartam, de bejött a néni, a jó öreg Mary tánti s azonnal észrevette a megbil lent egyensúlyt. Máskor is ő szokta — mint a

— **Beeskereki élet.** Altalában véve pang most nálunk minden. Az alvó saison elérte legmélyebb álmát. Ezt a mély alvást a millenniumi év is nagyban fokozza, mert a ki pénzért valamit látni akar, az Budapesten látja meg. A ki vásárolni akar, az Budapesten vásárol. A ki igazán mulatni akar, az Budapesten mulat. Ennek aztán az a következménye, hogy a korcsmák és kávéházak vendégei ugyancsak megcsapantak. Igen kevesen vigadoak. A boltos feltámasztott állal bámul a polczokon heverő árukra és az öt körmével marsot dobol a pudli tetsjén. Raér a vásárló közönség toladásától. Minden eltörpül a budapesti millenniumi kiállítás mellett. A látni valók ideges mozgalomba hozták a vidéket. A vidéken nincs értéke és nincs vonzóereje sem minek. Mindenki Budapestre vágyik, mindenki Budapestről ábrándozik. A kiállítás káprázatos látni valói, Ós-Buda operette-világa, Konstantinápoly tarkabarkasága izgatják a fantáziát azoknál, a kik nem látták és vonzzák azokat, a kik már látták. Ezért már mély álomban nálunk a saison. Itthon semmire sem reflektálunk. Adóságot kell fizetni? Majd ha jut! Ruha szükséges? Majd ha pénz marad! Fürdőre kellene menni? Elváljak a budapesti ut után! Csoda e hát, ha mindenben általános a pangás. Es csoda-e, ha a pénz után ideges kézzel kapkodnak az emberek. Mert a pénz minden. A pénz előtt megnyílik a kiállítás minden kapuja. Ós-Buda várának minden tarkasága és a főváros idegizgató kéje, gyönyöre, mind, mind. Ki adná ki a pénzt itthon valamire. — Hiszen az ellenérték a mit a vidék nyújthat, elenyésző csekély a főváros csodái mellett. Így érthető, ha ez az alvó szezon álmosabb valamennyinél és ez a holt saison halottabb a többinél. Ez a szezon alszik mélyen. A ki megjárta a kiállítást, az kimerülve hallgat, a ki nem járt ott, — az készül.

— **Megvert pénzügyőrök.** Beodról jelentik, hogy a minap Wud Antal és Kindlein János legényeket borközi állapotukban annyira elragadta finasz ellenzenyök, hogy a korcsmában időző török becei pénzügyőrök székerekre kapva megtamadták s egyet közülök úgy ütöttek fejbe, hogy az vértől elborítva összeesett. A pénzügyigazgatóság feljelentette a verekedő legényeket.

— **A manőver áldozatai.** Az Arad környékén tartott hadgyakorlatok alkalmával számtalan baleset, megbetegedés, sőt két haláleset is történt. Schönfeld báró tábornoszernagy vezetése alatt végbement manőverről általában az a vélemény, hogy ilyen farszító, súlyos következményekkel járó hadgyakorlatokra az öreg katonatisztek sem emlékeznek. Egy huszár leesett a lováról és halva maradt a földön, egy gyalogos napszurást kapott és néhány órára rá a gyakorlat után meghalt. Két huszár leesett a lováról és a karját törte; Rechvalzski tábornok szintén le bukott a lováról, de baja nem történt. A 33-ik

gyalogozredből kétszázan lettek betegek, az egyéves önkéntesek közül pedig egy sem bírta ki végig a gyakorlatot.

— **Szörnyszülött.** A szegedi anyakönyvi hivatalban bejelentették, hogy Csák Idéné felsővárosban tegnap egy szörnnyt szült. Az ujszülött a halotti láttamozáson is szörnyszülöttnek van felveve. Az idétlen gyermeknek, ki a születés után elhalálozott, nyulábai voltak s kettős fej képződött a nyakán.

— **Legjobb a nyár.** Valóban nagy szerencseje a nagy embereknek, hogy mindig esztendőben egyszer nyár van mert ilyenkor mindig forgalomba jön a nevük.

Legnagyobb részének az ismerettségével csak díszkedni szoktunk, a nélkül, hogy nevüknél egyebet tudnánk róluk, legfeljebb még a munkáik címét vagy csatahelyeik neveit, a hol diadalt, arattak vagy pedig egy egy híresebb találmányuknak a lexikoni leírását s életük folyásáról annyit, hogy születtek és meghaltak, de így nyári időben úgy kezdjük ismerni a nagy embereket, hogy csupa gyönyörűség olvasni.

Megiródik az ujságokban, hogy ki hány kiló húst evett meg naponkint egy héten át, továbbá hogy mik voltak kedvencz ételei, ki mikor szokott dolgozni, milyen ruhában járt, szóval a közönségnek alkalma nyílik a nagyokkal a legitimebb barátságra lépni s úgy tisztelni, azaz inkább nem tisztelni őket, mint legközelebbi hozzátartozóit.

Es az az ember, a ki mostanában tigelemmel kíséri a lapoknak a nagy férfakkal foglalkozó hasábjait, hát a nap minden órájára tudja, hogy ilyenkor mit csinált például a nagy Napoleon, Goethe irt-e ilyenkor, Arany János mit reggelizett, Petőfi járkált-e már szobájában tel és alá, s Zola felhuzta-e már a cipőt, vagy még csak papucsokban járkált.

S milyen kiválóan érdekes megfigyelések ezek Ugyszólván mindnyája kiegészítő része az illető nagy emberről táplált véleményünknek! Sőt ezek nélkül nem is tudnánk nagyságát megérteni.

Hiába, csak jó a nyár! E nélkül teljesen feledésbe mennének a róluk való legérdekesebb tudnivalók. Így Petőfiről milyen érdekes megtudni azt, hogy mielőtt dohányozni kezdett volna, előbb rágyújtott (mert majdnem mind ilyesfélék ezek az ugynevezett apróságok); Arany János a vizet mindig pohárból itta; Napoleon, mielőtt fölkelte volna; mindig lefeküdt; Goethe a kenyér leját is megett; Schiller magában szokott gondolkozni; Danton, mikor nem fürdött vérben, vízben fürdött; Sardou tollal írja darabjait; Zola ha éhes, enni szokott és Tolstoj le szokta vetni a kabátját, mikor melege van . . .

Oh nyár, milyen hálával tartozunk neked, hogy mindezen tudnivalókat évente meghozod nekünk.

— **Egy család keserve.** Párdányról írják lapunknak: Váratlan és szomorú haláleset döntötte mély gyászba a párdányi Stassik és Kubányi családot. A kérielhetetlen hallál f. hó 24-én ragadta ki az élők sorából Stassik János nemet-párdányi községi jegyzőnek egyetlen leányát Franziskát, férjezett Kubányi Jánosné életének 33 ik évében. A megboldogult még néhány nap előtt üde, friss egészségnek örvendett s boldog családi körben töltötte idejét. Az öldöklő betegség azonban, melyet három orvos éjjelnappali ápolása leküzdenni nem tudott, rövid szenvedés után kioltotta életét. Temetése a község lakosságának s a környékbeli rokonok, barátok és ismerősök részvéte mellett tegnap délután 6

csak a zsinórt kell meghuzni s mindjárt eltörik a fazék.

— Ha . . . ha nem hiszel bennem, akkor . . . akkor nem tehetek róla.

— Ha nem hinnék benned, akkor . . . nem békültem volna ki; hanem legalább is nem jó, hogy ilyesmit teszel.

Brr, eltörött a fazék. A kisbaba sirni kezdett fájdalmasan, megindítóan s én cigarettát sodortam s a szoba tetőzetét néztem. Csak hadd sirjon, hiszen a női irás ingyen jön és mégis használ. Ne engedjük, hogy jogainkat megcsorbítsák. Jó az a néhány köny, a mi kipereg. Azután sokáig ültünk egymás mellett, mint két faszent, szó nélkül, haragosan, mikor ismét a kis cicza furakodott közénk s a dörgölődés közben kioldódott csokorra kötött égszinkék pántlikája.

— Nézze! — szóltam leánykához, hogy végét szakítsam a haragnak; hiszen ebből is csak annyi elég, a mennyi éppen — elég.

— Adja ide, — felelt ő s azután a mint együtt csomóztattuk a hunczut pántlikát, kezem mindinkább tovasiklott s egyszerre csak azt éreztem, hogy ől a őiben, szája a szájon pihen s feledve volt minden, a cicza, a pántlika, harag és boszuallás, s mi édes boldogsággal fűrdtünk a tiszta szerelem ragyogó verőfényében.

— Hiszel bennem te édes?

— Hiszek benned, te kedves!

Igy van ez, ha a cicza mosakodik; hiába futunk előre, a harag okvetlenül kitör, mert az ármányos jószág azt előre megérzi ám.

Hanem a cicza néha dorombolni is tud!

kis államocskák között valamely nagyhatalom (hogy az isten áldja meg érte) — rendes medrükbe visszaszorítani a kiáradt patakot, most is a helyzet magaslatára állott.

— Már megint mi a baj? Nem teszed le azt a zsebkendőt, leány? Hát maga mit ül ott, mint a berencsei csoda, mi?

(Ez volt a kedvencz szavajárása, ha szigorunak akart látszani. De hogy mi volt az a berencsei csoda, azt még legbeszédesebb perczeiben sem mondta el.)

— Ide azonnal! Nos, mit mondtam?

Leánykám szólalt meg először.

— Mikor ő olyan.

— En vagyok olyan? — feleseltem én — jól van, legyek én olyan. Hiszen mindig én vagyok az olyan, ha baj van.

— Csitt! — szólt Mari tánti s megfogva kabátomat, odavitt a már mosolygó kis babához, — add ide a kezed; maga meg csókolja meg azonnal; aztán szent legyen a kébe, értitek!

— Mert mindjárt eljön a berencsei csoda, ugye? — kinevettem én s menekülve a vihar elől, a kerevet sarkában húzódtunk össze.

A vihar elmúlt s a mi szerelmünk egén ragyogott a kiengesztelődés rózsaszínű, bűbajos szivárványa. Nem sokáig ragyogott. Makacsok voltunk mindketten s az oknélküli haragot még meg akartam torolni.

— Előbb haragudtál, hogy három napig nem irtam; jól van, bűnös vagyok. De az én vádam nagyobb. Multkor udvaroltattál magadnak avval a malészáju gipszfigurával; tudod kit értek alatta.

Leánykám reám nézett s jól láttam, hogy

órákor ment végbe. Nem volt szem, mely ne könyezett volna a megboldogult elhunytá felett. Megdöbbentő volt férjének, gyermekeinek, szülőinek és rokonainak keserve, kik megrendülten és vigasztalanul busulnak a kifürkészhetlen sors eme csapása felett. Kívánjuk, hogy a minden sajtó sebet gyógyító idő számukra is hozza meg a balszámot és a megnyugvást az amugy is változhatlan szerencsétlenség felett!

— **Vizbefut.** Madler Miklós dolácsi illetőségű munkás, ki az első délmagyarországi vasöntődében volt alkalmazva, ugyancsak drágán fizette meg a tegnapi fürdőzésének élvezetét. Virtuskodásból átuszta néhányszor a Bagát, s visszafelé jövet a görös megfogta a lábát és ő eltűnt a hullámok alatt. A víz felvetette néhányszor s a parton állók csak nézni tudták, hogy miként küzd az árral, mely rövid idő alatt végképpen elnyelte.

Táviratok.

Ivánka Imre halála.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ivánka Imre titkos tanácsos, főrendiházi tag, ma reggel a Gödöllő melletti Besnyőben szívszélhűdés következtében meghalt.

Ivánka Imre született 1818. december 9. Felső Szemeréden, Hontmegyében. Tanulmányait elvégezvén a katonai pályára lépett, mint a melyhez vonzódást érzett. Résztvett a szabadságharcban mint honvéd, de csakhamar ezredes lett és még ugyanazon év október havában osztrák fogságba került. 1861-ben Pestmegye főjegyzője lett, később pedig számos ízben vállalt mandátumot. 1867 után a közigazgatási és vasutépítési téren fejtett ki nagy tevékenységet, 1878-ban pedig vezérigazgatója lett az északkeleti vasutnak egészen addig, míg e vasutat államosították. — A vörös kereszt egylet körül szerzett érdemeiért 1882-ben a Szent István rend kiskeresztjét kapta. 1889-ben lett titkos tanácsos. Igen becses munka és történelmileg is nevezetes az emlékirata.

Ferdinánd fejedelem utja.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ferdinánd bolgár fejedelem tegnap Karlsbadból Koburgba utazott, hol ma ünnepezték meg elhunyt atyjának Ágost hercegnek emlékeztétét. Koburgból Bayreuthba megy a fejedelem, honnan Szófiába tér vissza.

Menelik feltételei.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából telegrafálják, hogy Menelik király hajlandónak mutatkozik arra, miképen a felajánlott tisztességes váltságdíj fejében kiadja az olasz foglyokat. A feltétel nem egyéb, minthogy Umberto olasz király írjon sajátkezüleg alá egy békeszerződést.

A lillei munkásgyűlés.

Budapest, július 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A lillei munkásgyűlésből kifolyólag tudvalevőleg vizsgálatot rendeltek el. Mint most Párisból telegrafálják, bizonyosra lehet venni, hogy a lillei polgármestert állásától felfüggesztik.

Szerkesztői üzenetek.

B. G. Nem köszölhető.
D. urnak helyben. Ön téved. A torokbaj nem származik mindig a meghűléstől. Csak vigyázzni tessék.
G. M. A mi olvasóink nem kíváncsiak az efféle „történelmi” tárcákra, pláne ha már — másutt is megjelentek. Lehet valaki igen tisztességes honpolgár ha nem is ír tárczát.
H. M. Önnök igaza van. Nyáron még több a sajtóhiba mint télen. Ez az olvasókra igen kellemetlen állapot abban leli magyarázatát, hogy a korrektorok nyáron álomsabbak, mint minden ember: szerelmesebbek és mindezek folytán — szórakozottabbak is. Olyankor aztán, mint Ön igen helyesen megjegyzi „kimondhatatlan érdemeket” olvasunk ott,

ahol a kéziratban „hervadhatlan” áll, ily furcsa kifejezést találunk mint „azon a képviselőtestülettel”, pedig az az „a” épséggel felesleges stb. stb. Boocsáson meg nekik hisz oly meleg van.

Zs. Tárczájának legsikerültebb passzusa az, hogy a papák nem távoznak mindig akkor, mikor a házbéliek szeretnék. De higgye el, ehhez nem elég egy tárcza, az ilyenekről könyveket lehetne, sőt kellene írni. Perszerégi dolog az, hogy a szerelmeseik találkozására elé sok akadály gördül. No de elvégre is, úgy mondják: a szerelem győz. Tessék abban bizni.

X. Y. Z. A fürdőnek igen jó hatása van a szívre. Tehát a szerelemre is. Csak hogy nem valja be mindenki úgy mint Ön, ki erről még verset is ír.

Z—r. A tárcza jön.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak

(A munkás hetibérletjegyek megszerzése)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a munkás heti bérletjegyek és az azokhoz szükséges igazolványok könnyebb elnyerése végett azokért többé kérvények nem nyújtandók be az igazgatósághoz, hanem egyszerűen a munkaadó által kiállított bizonyítvány felmutatása mellett a munkások az igazolványt és bérletjegyet az illető állomás személypénztáránál szerezhetik meg. Az igazolványok kitérésére vonatkozó eddigi eljárás azonban továbbra is fenntartatik.

Budapest, 1896. június 30-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

Pályázat.

A m. kir. államvasutak Dombóvár állomásán folyó évi december hó 31. évvel megűresedő p. udvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat nyitattik.

A bérlet 3 (három) évre köttetik és pedig 1897. január hó 1-től 1899. december 31-ig terjedő időre.

Ezen bérlettel jár a vendéglős részére egy, négy szobából álló lakás, 1 közös előszoba, 2 konyha, 1 éléskamara, 1 tállaló szoba, 1 pincze és 1 padlás.

A bérletre vonatkozó okmányokkal, valamint 150 ft bánatpénz vagy állami letétekre alkalmas értékpapír letételéről szóló pénztári elismervénnyel felszerelt zárt ajánlatok a magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége I. osztályánál legkésőbb folyó évi augusztus hó 1-én déli 12 óráig benyújtandók.

Később beérkező vagy a bánatpénz letétele nélküli ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

A bánatpénz a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének gyűjtő pénztáránál vagy személyesen, vagy posta útján, de mindenesetre az ajánlattól elkülönítve helyezendő letétbe.

A zárt ajánlat szembetűnő módon a következő felirattal látandó el:
„Ajánlat a dombóvári pályaudvari vendéglő bérletére.”

Bérbeadó üzletvezetőség feuntartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül tekintet nélkül a felajánlott bérre, tetszés szerint szabadon választhasson.

A bérlet bővebbi feltételeiről a zágrábi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztálya nyújt kívánatra felvilágosítást.

Zágráb, 1896. évi június hó 20-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

Ertesítés.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint az utazóközönség kényelmére való tekintettel a balaton-szentgyörgy — somogy szobbi h. é. vasut állomásairól Balaton-Berény fürdő, valamint Balaton-Keresztur állomásokra 8 nap érvényű biró menetérti jegyek adatként ki a rendes menetárak kétszeresének alkalmazása mellett.

Budapest, 1896. július 4-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Nyilttér.*)

Tekintetes

Vizák János unak

Budapesten.

VII. Rózsá-utca 13. sz.

Legnagyobb készséggel igazolom, hogy az Öntől beszerzett, Ön által gyártott négy db. szalmarázó készülék, a czélnak tökéletesen megfelel, a mennyiben a gabonát a szalmából tisztán kiszemeli, úgy, hogy ez által rendkívüli megtakarítást eszközöl. Azon ígérettel, hogy gyártmányát legmelegebben ajánlani fogom, maradtam Csókán, 1896. június 29.

teljes tisztelettel:

Tabori Miksa,

uradalmi számtartó.

679-32

Occasio!

Van szerencsém a tisztelt közönség tudomására hozni, hogy

női ruha

műhelyemet

felhagyva,

a raktáron lévő összes áruk tetemesen leszállított áruk mellett eladatnak,

u. m.: ruhaszövetek, selyemkelmék, csipke-, gyöngy- s egyéb díszítési cikkek, selyemszövet és mosó bluzok, costumek, gyermek-ruhák, juponok, kötények, csipkegallérok és egyéb női divat cikkek.

531-x.73 Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

*) Az e rovat alatt körültekert nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

5298. kig. 96.

687-31

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán üresedésbe jött Horv.-Kécsa község jegyzői állás betöltése céljából ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

Évi 774 ft készpénz, 40 ft iroda-átalány, 30 ft marhalegeltetési-átalány és 120 ft évi utiátalány — továbbá a járáson kívüli hivatalos utazások alkalmával napi 3 ft nappal és éjjelre 5 ft napidij, s magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak, végül pedig 3 szobából álló szabad lakás és mellék helyiségek.

Felhivatnak mindazok, kik a kellő képesítéssel bírnak és pályázni óhajtanak, miszerint szabályszerűen felszerelt nyelv-ismereteiket kiténtető kérvényeiket f. évi augusztus hó 8-ig bezárólag ezen főszolgabíróhoz nyújtásuk be.

A választás f. évi augusztus hó 12-én d. u. 3 órákor fog megejtetni.

Csene, 1896. július hó 23-án.

Uzbasich Gáspár.

főszolgabíró.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

4317. szám.

Hirdetmény.

Igazgatóságunk folyó évi július hó 17-én tartott ülésében elhatározta, hogy a rendes alkalmazásban álló hivatali eskütt tett tetteles állományú állami tisztviselők, altisztek és szolgák, valamint a törvényhatóságok évi fizetést élvező, hivatalos esköt tett oly alkalmazottainak, kik az 1886 évi XXI. t.-cz. alapján rendszeresített állásokat töltöttek be, 50 százalékos menetdíj kedvezményü menetjegyek váltására jogosító, az illető alkalmazott látogatójegy nagysága arczképével felszerelt állandó évi menetigazolványokat engedélyez a torontáli helyi érdekű vasutak összes vonalaira, az illető alkalmazottnak hivatali felsőbb-sége által igazolt és ennek pecsétje alkalmazása mellett pártolóláttamozással ellátott a torontáli helyi érdekű vasutak igazgatóságához betérjesztendő bélyegtelen folyamodványok alapján.

Ezen arczképes állandó évi igazolványok tekintet nélkül a használandó kocsiosztályra évenként és egyenként 2 (kettő) forint kiállítási költség lefizetése ellenében fognak kiadni.

A kedvezmények lényegét és azok igénybevételének módjait az igazgatóság a következőkben állapította meg:

A féléru menetjeggyel való utazás kedvezménye csak a távolsági forgalom vonalszakaszába eső viszonylatokban érvényes és a díjszabás szerinti szomszédos forgalmi viszonylatokra nem terjed ki, utóbbi viszonylatokban tehát a rendes menetdíj fizetendő.

Azon állami és törvényhatósági tisztviselők, kiknek évi fizetése a lakbérilletményen kívül 800 frt vagy ennél több, az utazási és átköltözködési kedvezményre a maguk részére, a velük együtt élő nejeik és családi kötelékben szülői ellátás alatt álló még keresetképtelen gyermekeik, valamint együtt utazó cselédjeik részére csak azon esetben tarthatnak igényt, ha a naptári évre szóló arczképes évi igazolványt maguk részére tényleg kiállítatják és az ez iránti folyamodványukat a folyó év tartamára szolgáló igazolvány kiállításáért legkésőbb folyó évi augusztus hó 31-éig, a következő évek tartamára pedig legkésőbb az előző évi deczember hó végéig, vagy ha évközben foglalják el állásukat, a kinevezésüket illetve megválasztásukat követő hónap végéig a torontáli helyi érdekű vasutak igazgatóságánál betérjesztik.

Azok tehát, kik az arczképes évi igazolványt egyáltalán nem szerzik meg, vagy annak kiállításáért elkésve folyamodnak, az illető év folyamára az utazási kedvezményre való igényt úgy maguk, mint családtagjaik részére elvesztik.

Azon tisztviselőknek, kik az arczképes igazolványt a maguk részére megváltották, családjaik részére féléru menetjeggyel való utazásra jogosító egyszerű utazásra szóló igazolványért esetről-esetre kell folyamodniuk a torontáli helyi érdekű vasutak igazgatóságához, kérvényük a hivatali felsőbb-ség által hivatalos pecsétjének alkalmazása mellett azon megjegyzéssel pártolóláttamozandó, hogy a család... számú arczképes évi igazolvány-nyal van ellátva.

Az átköltözködési ingóságokra nézve új kinevezés, illetve megválasztás vagy áthelyezés alkalmából szükségessé váló átköltözködések céljából úgy az állami, mint a törvényhatósági tisztviselőknek 50% díjmérséklés engedélyeztetvén, az ezen díjmérséklésre jogosító szállítási utlaványok kiállításáért ugyancsak a torontáli helyi érdekű vasutak igazgatóságához nyújtandó be a folyamodvány, a kérvények láttamozására ez esetben is a fenti szabály lévén mérvadó.

Esetről-esetre folyamodhatnak egy utazásra szóló igazolvány kiállításáért: a lakbérilletményen kívül 800 frtnál kevesebb évi fizetést élvező állami vagy törvényhatósági alkalmazottak a maguk részére (a mennyiben arczképes évi igazolványt nem váltottak) valamint a velük együtt élő nejeik és családi kötelékben szülői ellátás alatt álló még keresetképtelen gyermekeik is együtt utazó cselédjeik részére — a szolga minőségük cselédjeinek kizárásával.

Végül megjegyeztetik, hogy a fent tárgyalt utazási kedvezmények a megyei tisztviselőket illetően, csakis a törvényhatósági tisztviselőkre terjesztetvén ki, a községek (rendezett tanácsos bíró városok, nagy- és községek) alkalmazottai ezen kedvezményben önként értetve nem részesülnek.

Nagybecskerek, 1896. július hó 24-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

1329. szám. II-1896.

688-3.

Hirdetmény.

A Torontálvármegye alispáni hivatalának 1896. évi július hó 7-én kelt 31691. számú rendeletével a bóka-kismargittai közúti uton levő Berzava hid helyreállítását 1966 fit 45 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1896. augusztus hó 10-ik napjának d. e. 11 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvitatására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatukat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban napokint megtekinthetők.

N. Becskereken, 1896. évi július 18-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

813. bv. szám. 1896.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a temesvári kir. járásbírósnak 1895. évi 2732. számú végzése folytán dr. Billitz Béla nagybecskereki ügyvéd által képviselt Krick János temesvári lakos felperes részére Friedlinger Antal nagybecskereki lakos alperes ellen 61 frt s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 315 frtra becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbírósnak 11979/896. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Nagy-Becskereken végrehajtást szenvedőnél leendő megtartására határidőül 1896. évi július hó 31. napjának d. e. 10 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél

írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagybecskerek, 1896. évi július hó 20. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

689-1.1

3766. szám tkv. 896.

690-1.1

Nikolajevics Katicza csentai lakosnak utóajánlati kérvénye özv. Stanojlovics Kátának, Lovrencsics Ferencz elleni végrehajtási ügyében.

Végzés.

Jelen, kellő időben beadott s törvény-szabta módon kiállított utóajánlati kérvénynek hely adatik és az 1896. évi június hó 1-én fogantatott árverés ezennel hatályon kívül helyeztetik.

Egyben a csentai 955. sz. tkvben foglalt

1. 67 hrsz. 800 □ öl kert 89 frt 10 kr.
2. 54 hrsz. 800 □ öl kert 55 frt. és
3. hrsz. nélküli 2 hold szántó 440

frt megállapított kikiáltási ár mellett körülírt ingatlanoknak az 5440/895. sz. végzéssel kibocsátott árverési feltételek épségben tartása mellett utóajánlat folytán leendő újabb elárverésére határnapul 1896. évi július hó 29-ik napjának délelőtt 9 órája Cseta község hazánál kitűzetik azzal, hogy a kérdéses ingatlanok 89 frt 10 kr, 55 frt és 440 frt utóajánlati áron alul eladatni nem fognak.

Az egyidejűleg bemutatott 71 frt 20 kr. bánatpénz és újabb árverési költség a pancsovai kir. adó- mint letéti hivatalnak postautalvány mellett azon utasítással küldetik át, hogy azt, mint birói letétet gyümölcsözőleg a fentebbi végrehajtási tömeg javára kamatozva kezelje, a második példányon pedig az átvételt elismervén, azt visszaküldje.

E yben megkerestetik ugyanazon hivatal, miszerint a 3429/896. sz. végzéssel beutalt és a birói letéti napló 68/896. sz. a bevételezett 56 frt 20 krból 13 frt 20 krt Stanojlovics Fatának és 43 frtot Bergl Emmának és ezen összegek után netalán felszaporodott 3 1/2% letéti kamatokat szabályszerű nyugta mellett fizesse vissza és számadásaiban kiadásba helyezze.

Végre kiadatik jelen árverési végzés kivonata utóajánlat tevőnek a nagybecskereken megjelenő „Torontál” című lapban való közzététel végett azon utasítással, hogy a közzé ételt igazoló lappéldányt az árverés fogantatásakor birói kiküldöttnek adja át.

Miről felek értesitetnek.

A kir. jbiróság tkvi oszt. Perlaszon. 1896. június hó 16. napján.

Sardy

kir. albró.

Arlejtési hirdetmény.

Egyházaskér községében a képviselő testületnek 6. szám határozata alapján s törvényhatósági jóváhagyás reményében új irodahelyiség építése vált szükségessé.

Az építési munkálat biztosítása végett az árlejtés f. évi augusztus hó 1. napjának d. utáni 3 órája Egyházaskér község-házánál kitűzetik, melyre az árlejtési számdékok azok megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a terv és költségvetés szerint 3022 frt 78 kr. előirányzott összegnek 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az árlejtés előtt az előjáróság kezéhez letenni tartoznak.

Utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az építési terv és költségvetés a hivatalos órák alatt a feketetői körjegyző hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Egyházaskéren 1896. évi július 16-án.

Somfay
jegyző.

676-3.2

Fehér Péter
biró.